

lis in aquam, per privationem suæ essentiae. Id-
17 coque credo aquam, corpus prius, atque simpli-
cius; cum illa nunquam in terram recedat, nisi

virtute seminum, adeoque vices compositi, aqua
assumat, antequam terra, sive sabulum *quellens*
fiat. Quod postea latius demonstrabo.

T E R R A.

1. Ignem nec elementum, nec materialiter corpori-
bus commisseri, nec materiam esse, nec in se habere.
2. Terra non est pars misti. 3. Terra virgo per me-
chanicam demonstratur. 4. Fundi in terra distinguun-
tur. 5. Aqua intra terram, superat plus quam mil-
lites, aquam maris, & fluminum. 6. Vera origo fon-
tium. 7. Quomodo aqua sua sponte ascendat. 8. Fi-
lii continitatis probatur in aquis. 9. Quo casta terra ad-
veniat corporibus, quæ creduntur mista. 10. Elemen-
torum numerus, & temperamenta, sunt nugæ perni-
ciosissimæ, postquam ejusmodi, in medendi artem sunt
translata. 11. Terra matrix, non autem mater corpo-
rum, idque multis demonstratur. 12. Aqua & aer,
mutantur quicquam in se convertunt. 13. Qualis mi-
stus, qualisque sit corporum appetitus. 14. Objectiones
de vitro & latere, solvantur. 15. Operationes Geben-
næ ignis. 16. Quomodo à vitro, separaretur arena ssespes
ab alcali. 17. Centrum Mundi, quandoque mutatum.

1 **I**gitur nec Ignis est elementum,
nec materialiter corporibus com-
missetur; Quia ignem, nec mate-
riam esse offendam, nec illam in
se habere. Imo terra nusquam oc-
currit, præter se, ulli corpori com-
mista naturali, quæ inde, ullo labore repetatur.
Indolui ergo, mecumque indignatus sum, quod
medendi basis, nugis sit referta, & tantis ludi-
briis, ægri obedire cogerentur. Terram autem
originalem, elementi virginiei, ipsum constans
sabuli corpus nomino: reliquam autem omni-
genam terram, terræ fructum, de sobole mimi-
rali. Quod per Pyrotechniam sat superque probat.
Sabulum enim, terram esse originalem,
inprimis ejus difficilis reductio in aquam, probat;
eo quod citius arena è filice, vel Adamante,
4 in aquam reducatur, quam arena (*quellens*.) De-
inde, id etiam ligo probat; Quoniam fodiendo,
obveniunt quidem prope lucem, varii fructi,
coloribus & spissitudine quidem variegati) qui-
que est rustico Scholarum etymo, etiam terræ
credantur nigre, albæ, fuvæ, rubræ, &c. fru-
ctus tamen sunt terræ, & semine constant: sub-
ter quas, arena est, suis etiam fundorum alibi
varietatibus multiplex, tam unico, quam diver-
sis locis, tandem subter illas, sabulum sedet,
quod nostri (*Keyberck*) sive montem filicem
vocant, unde rupium, montium origo, ac primæ

minarum fluunt divitiæ. Postremum tandem
omnium, sabulum album, sive bulliens (*quellens*)
in fundo vivo, ac vitali, sese ostendit, quem li-
go penetrat nunquam. Nam quantumcunque
inde arenæ, & aquæ demiseris, totidem succedit
in vicem ablati, ejusdem locum replens. Hoc in-
quam sabulum impermixtum, setaceum quod-
dam, vel cribrum, atque fundamentum naturæ
est, per quod, aquæ omnes transcolantur, ut in-
vicem omnes communionem servant, ab initio
creationis, in finem, & à superficie terræ, in cen-
trum usque. Quinimo aqua, in hoc sabuli fun-
do detenta, actu forte, millecuplo major est,
quam marium & fluminum in terræ superficie
fluctuantium, tota congeries. Idque facile ver-
rificatur, supponendo totam adhuc terræ super-
ficiem, aquis contegi, ad 600 passuum profun-
ditatem. Sequitur ergo, relatione ad terræ dia-
metrum habita, facile milles plus aquæ, subter,
quam super terram esse. Siquidem arena sicca,
ad minimum combibit aquæ subquadruplum,
in eadem loci extensione. Non volo tamen, et si
quellens ultimus fodienti sit fundus, utrobique
omnes ex ordine fundos substriatos reperiri. Et-
enim præfata, arena, quæ quandoque ad mille
fortassis passus, infra horizontem sese submer-
sit, alias subdiu, propediem, imo & non raro in
montium cacumine, ebullit. Cujus rei ignaræ 6
Scholæ, cum suo Aristot. mordicus tenent, om-
nès fontes veros, ex aere, in aquam conden-
sato, suæ perpetuitatis causam debere. Attamen
cum istud custodire nequeant; eo quod in al-
tissimorum montium fastigiis, non raro fontes
profluant, ubi mons alter, paris altitudinis, non
est vicinus, nec canal is utrimque ad hoc exten-
sus: Ideo elato supercilio tacent, silentque ad
miraculum rei insolitum. Sanè quamdiu aquæ 7
in vivo, vitalique terræ fundo oberrant, atque
in sabulo *quellens* detinentur, tamdiu inquam,
legibus situum hydraulicis parere non cogun-
tur. Non secus ac sanguis, dum in venis vita
fovetur, tamdiu quoque supra atque infra nescit,
estque tam in fronte, quam in pedibus. Sed mo-
mento, quo semel è venis excidit, vel aquæ extra
quellens egurgitant, non desinunt, legibus posi-
tionum obediendo, defluere. Mare igitur in sui
fundo, in cribro sabuli virginis, receptas sorbet
aquas,

aquas, ita nempe juxta Sapientem, ut ut omnes aquæ in mare fluant, nunquam tamen regurgitat. Quia unico filo, ductus est continuus, ex labulo virgine, in fontes, rivos, flumina, & mare, ad humectandam terram, eamque mineralibus ditandam institutus. Quo rursus appulsi aquæ, partim à *quellam*, in fundo absorbentur, partemque aera rapiunt. Sic nempe universus, suas distribuit aquas, & in fructus varios deponit. Adeoque cum admiratione meditatus sum, omnipotentem, necessitates ingratorum immortalium, sibi præfixisse, ut scopos rerum. Ad terram redeo. Originalem terram nusquam ad fructuum missiones concurrere sponte, casu allabi, nec assumi à natura, neque assumtam, naturæ, aut artis opera, reperiri, certum inveni.

10 Ideoque missionum ratio tabescit, numerus elementorum, qualitatum, & temperamentorum cessat; atque adeo mendaces sunt utilitates, à Scholis pertinaciter, aut incitè exultæ hæctenus. Etenim ex homine, ligno, &c. esto, pulvis, cinisve per ignem relinquatur, nunquam tamen terra elicitur, aliàs namque mox nostra

11 intumescerent cœmiteria. Terra ergo, saltem permanens matrix est, non autem mater. Quæ si quandoque ad fructus, sive corpora mista, conflueret: vel in iisdem persisteret, & sic per artis, vel naturæ analysin, quandoque reperiretur, atque inde rediret (quod falsum est) vel plane ad mistum assumeretur, atque in eo desineret esse terra, in aliud transmutata jam. & sic alibi minueretur (quod æque ostendam mox esse falsum) vel per mortem, ac rei dissolutionem, rursus in terram rediret, essetque quotidianus, ac repetitus regressus, à privatione ad habitum, unius & ejusdem elementi. Vel si non rediret in terram hæc, transmutata maneret in fructus, adeoque jamdudum tota terra in fructum abiisset, constantiamque suam natura amisisset, & Creatoris primos scopos illuisset, vel terra in aliud elementum, à dissoluto misto, rediisset. Cuius impertinens cessat. Siquidem non est geniale aquæ aut acri, alienum elementum, in suam convertere substantiam. Hinc demonstrabo mox, nunquam unicam guttam aquæ, in aërem versam, aut vicissim aërem, in aquam mutatum. Quæ tamen mutationes, apparent minus operosiores, quam terræ in aquam, vel in aërem. Ideoque si faciliores transmutationes, nondum natura attentaverit; quo pacto difficiliores præsumet? Aliàs namque terra, ab aquis, & aëre, tanto amplioribus, conguis, magisque activis, absorpta, & annihilata esset. Ast Pater universi, con-

cordiæ amans, discordiam & rixas odit, maximeque in elementis, quæ ut essent stabilia naturæ fulcra, non pugnantia eadem creavit. Direxit nempe elementa quotque ad destinatos sibi fines, & durationis legas. Vt nempe suos edat, & foveat fructus, in sui honorem, & hominis usum. Veruntamen nec Dei honos, nec humana exigentia, uspiam, aut ullatenus requirebant, prælia elementorum, voracitates, luctas, & pestumditionem, ut neque unius ex altero commutationem, aut nutritionem. Nec demum finis elementi est, seipsum per avaritiam, famem, luxum, aut necessitatem augere, cum alterius destructione. Non enim avaritiæ, vel odii, criminis rea sunt, ut nec ali optant. Denique neque ad istam transmutationem faciendam, Archeum obtinuerunt elementa, culinam, aut proprietates. Tota ergo de bello elementalī, Scholarum doctrina, anilis fabula est.

Terra itaque, nunquam assumitur, vel sponte materialiter accipitur, in corporum constitutionem extra se. Nullaque in natura fit ritè missio, quæ subter unitatem formæ compositi naturalis, firmiter coalescat, nisi inter succos, & spiritus. E contra, nulla pulverosa commissio, ad generationem tendit: sed tantum est appositio, mox sponte, atque iterum citò fatiscens. Omnis proinde terra, lutum, ac omne corpus tangibile, verè, & materialiter, est solius aquæ progenies, & in aquam iterum reducitur, per naturam & artem. Nec obstat, quod ex luto & arena, later coquatur; ut ex arena & cinere, vitrum. Siquidem quidquid luti est, sponte in saltem resolvitur tandem, permanente eodem fabulo, quod lutum in se contraxerat. Vitrum quoque, ut arte, ac sine semine, in compositum artificiale tranſiit: ita per artem denique, resolutio vinculo, ad pristina redit initia, adeo ut eadem numero, & pondere arena inde prius eliciatur, quæ per fluxum fornacis, cum aleæ coaluerat in lapidem pellucidum, sive vitrum. Hinc namque liquet, nunquam arenam, sive elementum terræ, confluere ad generationes naturales, atque feminales. Et quoties artificis servit, toties semper arenam, persistere immutatam in vitro, candenti, fluxu salis occultatam, ac in vitrum transparens assumtam. Non enim argentum, esse amisit, cum per Chrysulcam est solutum, licet amisit illud oculis, & diaphaneitatem nactum sit. Quam igitur arena, sive terra originalis, tam arti, quam naturæ resistat, nec queat ullis adminiculis (unico duntaxat Gehennæ artificialis igni excepto)

naturæ, vel artis, à primæva sui constantia recedere (sub quo igne artificiali, arena sal fit, ac tandem aqua, quia vim habet agendi super sublunaria quævis, absque reactione) sequitur quoque, terram originalem, nunquam ad generationes naturæ feminales, ullo modo assumi. Nec arguit, quod imperitus aliquis, vitrum esse ultimum artis subiectum velit, quodque nec arte, nec igni deleri idcirco queat. Erudietur namque, si vitri pollinem, pluri alcali colliquaverit, ac humido loco exposuerit; reperiet mox totum vitrum, resolvi in aquam: cui si affundatur Chrysulca, addito, quantum saturando alcali sufficit, inveniet statim in fundo, arenam fidere, eodem pondere, quæ prius, faciundo vitro aptabatur. Terra ergo immutata perfluit, quamquam ipsa toto orbe mobilis, ac mota fuisse videtur. Imo talpa, aggerem transfodiendo, inun-

dationem magni tractus facit, adeoque abjectum animal, terram centro, mundumque loco, dimovere potest, si centrum æquilibrii locum tenere credamus, & Maria dorso terræ, recenter incumbere videamus. In Rekem, prope Trajectum Mosæ, Navis maritima, sub arenoso colle reperta est, anno 1594. In tractu Peele, Pini, seriatiim sub terra repertæ. Quæ non nisi in montibus libenter proveniunt. In Hingsene prope Scaldim, 12 pedes subter horizontem, humido prato, repertus dens elephantis, cum tota maxilla, cujus tertiam partem, duorum pedum longitudinis, mecum asservo. Adeoque vivi elephanti quandoque fuere hoc tractu. Nuperrime autem desit reperiri tota Groenlandia salo subversa. Vnde necessario centrum terræ transferri debuit.

A Q V A.

1. *Stus terra & aqua ante diluvium.* 2. *Meditatio Authoris.* 3. *Vorago, aquarum, sive Barathrum.* 4. *Distributio illius voraginis.* 5. *Sectio venarum, illius voraginis.* 6. *Fructus Perolei mineralis.* 7. *Salia migrant in Bur.* 8. *Progressus mineralium ad suas maturitates.* 9. *Vnde pisces fossiles.* 10. *Ius venarum, in liquorem contentum.* 11. *Locus jejuniis Sapientis Coheleth.* 12. *Fontium ortus Aristoteli nescitus.* 13. *Mundum rotundum ab ortu in ortum.* Ab Austro autem ad Austrum, esse teretem. 14. *Occupatio objectionum.* 15. *Centurialis proprietates suam accipit determinationem à necessitate.* 16. *Ratio à fontibus.* 17. *A motu Solis.* 18. *A iusta figura Cæli.* 19. *Ab autoritate Sacrorum.* 20. *Ab umbris, & diei quantitate.* 21. *A viso Sole navigantibus.*

Altem, postquam firmamentum separaret aquas ab aquis Æternus, congregavit sublunares, earumque collectionem, mare vocavit. Ex opposito diametri, Arida eminebat, quam terram nominavit; & ambo, unum constituiebant globum, qui in terræ medio, paululum esset eminentior ideo, quod iam medietate terræ, immenso gurgite hiat, unde fons erumperet, humectandæ terræ destinatus. Nec enim si præter assuetam globi rotunditatem, qua omnes lineæ in circumferentiam, æqualiter à centro distant, terra in sui medio, non fuisset longe altior, non potuisset inde fons ad declivius mare decurrere: sed stagnasset mox à sui origine. Vnde incipio. Terram in initio fuisse continuam ac indivisam.

Quippe quæ unico tota fonte irrigari debebat. Denique, nec Insulas habuisse: sed totum globum, una parte mare, atque altera terram offendisse. Hæc nempe facies erat mundi, ante diluvium. Sub quo deinceps, terra varias in sectiones hisebat, & ex rimarum abyssis, affatim erupere undæ. Cataractæ tam abyssi inferioris, quam cælorum apertæ sunt, ut globum universum terræ, penitus submergerent. Magne Deus! vineam tuam ab inutili palmitate refecare intendis, mundumque pro exigentia plectere, at nondum abstinere potes, quin paterni affectus memor, in medio iustissimæ iræ, terram separes, & divellas in maiorem utilitatem, necessitatem, & commoditatem eorum. Mare quod unicum, toto duntaxat stabat globi latere, transmittis, in varias terræ oras, nec cessas à nova benedictione, super ingratum opus manuum tuarum. Super terram enim in conspectu tuo ream, abunde effundis vitales supercœlestium aquarum vortices, quæ longè rorem fecunditate superant. Terra vero, iis satinebriata, rursus emicuit, ac ad solita opificia, indefinenter rediit. Vnicus demum fons, & aquarum scaturigo, quam in terræ meditullio atque cacumine collocaveras, est deinceps in venas mille diffusus, quæ ubique ferè, terræ globum terebrant, ad longè meliores usus. Quinimò & mare in omnem terræ sinum pænè alluisti, ut major inde mortalium esset societas. Benedicita igitur si sit, ac felix tua punitionis; quid erunt tua benedictionum Charismata? Domine, custodi nos pro immensitate bonitatis,